

PEEP 2017_2018 pripremni zadaci za II kolokvijum

1) Koliko iznosi izlazni napon DC-DC pretvarača-podizača napona ("boost"), ako je ulazni napon 48V, radna učestanost 100kHz, a interval u toku koga vodi prekidačka dioda iznosi 2μs.

a) 120V

b) 240V

c) 300V

Rešenje:

$$\begin{aligned} T &= ton + toff, V_{in}=48, V_{out}=V_{in} [1/(1-\delta)], \delta=ton/T, \\ toff &= 2\mu s, T=1/f=1/100\text{kHz}=10\mu s \rightarrow ton=T-toff=10\mu s-2\mu s=8\mu s \rightarrow \delta=ton/T=8/10=0.8 \\ 1-\delta &= 1-0.8=0.2 \rightarrow V_{out}=V_{in} [1/(1-\delta)]=48/0.2=240V \end{aligned}$$

2) Prekidački tranzistor u sklopu DC-DC pretvarača koji daje na izlazu napon 48V je uključen 7.5μs. Ulazni napon je 12V. Kolika je radna učestanost ovog pretvarača.

b) 50kHz

b) 25kHz

c) 100KHz

Rešenje:

$$\begin{aligned} T &= ton + toff, V_{out}=48, V_{in}=12V, V_{out}=V_{in} [1/(1-\delta)], \delta=ton/T \rightarrow \delta=ton \cdot f, \\ ton &= 7.5\mu s, T=1/f \rightarrow f=1/T, \\ V_{out} &= V_{in} [1/(1-\delta)] \rightarrow 48=12[1/(1-\delta)] \rightarrow 1-\delta=12/48 \rightarrow 1-\delta=0.25 \rightarrow \delta=1-0.25=0.75 \\ \delta &= ton \cdot f \rightarrow f=\delta/ton=0.75/7.5\mu s=100\text{kHz} \end{aligned}$$

3) Prekidački tranzistor u sklopu DC-DC pretvarača napona 24V/12V ("buck") je uključen 5μs. Kolika je radna učestanost ovog pretvarača.

a) 50kHz

b) 100kHz

c) 150KHz

Rešenje:

$$\begin{aligned} ton &= 5\mu s, V_{out}=\delta \cdot V_{in}, \delta=ton/T, V_{out}=(ton/T) \cdot V_{in} \rightarrow 12=(ton/T) \cdot 24 \rightarrow (ton/T)=0.5 \\ 1/T &= f \rightarrow f \cdot ton=0.5 \rightarrow f=0.5/ton=0.5/5\mu s=100\text{kHz} \end{aligned}$$

4) Neizolovani DC/DC pretvarač (naponski spuštač) radi na konstantnoj učestanosti 50kHz sa koeficijentom radnog režima ("duty-cycle") 0.32. Ulazni napon iznosi 48V, a srednja vrednost ulazne struje 5A. Smatrati da je kapacitivnost izlaznog kondenzatora dovoljno velika i zanemariti talasnost izlaznog napona. Pretvarač radi u kontinualnom režimu. Prekidačke elemente u pretvaraču smatrati idealnim. (a) Odrediti srednju vrednost struje diode, (b) Dimenzionisati prigušnicu L ako se zahteva da talasnost struje („peak-peak“) kroz nju bude manja od 10%, (c) Odrediti minimalnu i maksimalnu vrednost struje prigušnice.

a) 10.625A
I_{max}=16.40A

b) L = 134μH

c) I_{min}=14.84A,

Rešenje:

$$\begin{aligned} f &= 50\text{kHz}, \delta=0.32, V_{in}=48\text{VDC}, I_{in}=5\text{A}, C \rightarrow \infty \\ V_{out} &= \delta \cdot V_{in}=0.32 \cdot 48=15.36\text{V} \end{aligned}$$

$$T=1/f=1/50\text{kHz}=20\mu\text{s}, t_{on}=\delta \cdot T=0.32 \cdot 20\mu\text{s}=6.4\mu\text{s}$$

$$\text{a) } I_{Lsr} = I_{out} = V_{in} I_{in} / V_{out} = (48V \cdot 5A) / 15.36 = 15.625A, \quad I_{Dsr}=(1-\delta) \quad I_{Lsr} = (1-0.32)15.625=10.625A$$

$$\text{b) } L \cdot \Delta i_+ = (V_{in}-V_{out}) \cdot t_{on} \quad \text{ili} \quad L \cdot \Delta i_- = V_{out} \cdot t_{off}, \quad \Delta i_+ = \Delta i_- = \Delta i$$

$$\Delta i = [(\Delta i\%) / 100] \cdot I_{out}$$

$$\Delta i\% < 10\% \rightarrow \Delta i < [10/100] \cdot I_{out} = 0.1 \cdot 15.625 = 1.5625A \rightarrow \Delta i < 1.5625A$$

$$L \cdot \Delta i = (V_{in}-V_{out}) \cdot t_{on} \rightarrow \Delta i = (1/L) \cdot (V_{in}-V_{out}) \cdot t_{on} \rightarrow \Delta i = (1/L) \cdot (V_{in}-V_{out}) \cdot t_{on} < 1.5625A$$

$$L > (1/1.5625) \cdot (V_{in}-V_{out}) \cdot t_{on} = 0.64 \cdot (48-15.36V) \cdot 6.4\mu\text{s}$$

$$L > 133.7\mu\text{H}, \text{ usvaja se } 134 \mu\text{H}$$

$$\text{c) } I_{min} + I_{max} = 2I_{out} = 31.25A \quad \text{i} \quad I_{max} - I_{min} = 1.5625A \Rightarrow 2I_{max} = 32.81 \Rightarrow I_{max} = 16.40A$$

$$I_{min} = I_{max} - 1.5625A = 14.84A$$

6) Neizolovani DC/DC pretvarač (naponski podizač) snage 100W radi na konstantnoj učestanosti 100kHz. Ulagani napon iznosi 12V. Smatrali da je kapacitivnost izlaznog kondenzatora dovoljno velika i zanemariti talasnost izlaznog napona. Pretvarač radi u kontinualnom režimu. Prekidačke elemente u pretvaraču smatrati idealnim. Vremenski interval provođenja diode je 3μs. (a) Odrediti srednju vrednost struje diode, (b) Dimenzionisati prigušnicu L ako se zahteva da talasnost struje ("peak-peak") kroz nju bude manja od 5%, (c) Odrediti minimalnu i maksimalnu vrednost struje prigušnice.

$$\text{a) } 2.5A$$

$$\text{b) } 202\mu\text{H}$$

$$\text{c) } I_{min}=8.12A, I_{max}=8.54A$$

Rešenje:

$$f=100\text{kHz}, P_{out}=100\text{W}, V_{in}=12\text{VDC}, t_{off}=3 \mu\text{s}, C \rightarrow \infty$$

$$T=1/f=1/100\text{kHz}=10 \mu\text{s}$$

$$t_{on}=T-t_{off}=10 \mu\text{s}-3 \mu\text{s}=7 \mu\text{s} \rightarrow \delta = t_{on}/T = 7/10=0.7$$

a) $P_{in}=P_{out}$ (obzirom da su gubici u pretvaraču zanemarljivi pošto su prekidački elementi idealni)

$$V_{in} \cdot I_{in} = P_{in} = P_{out} = 100\text{W} \rightarrow I_{in} = P_{in} / V_{in} = 100\text{W} / 12\text{V} = 8.33\text{A}$$

$$I_{Lsr} = I_{in} = 8.33\text{A}$$

$$I_{Dsr} = (1-\delta) I_{Lsr} = (1-0.7) 8.33 = 2.5\text{A}$$

$$\text{b) } \Delta i = [(\Delta i\%) / 100] \cdot I_{Lsr}$$

$$L \cdot \Delta i = V_{in} \cdot t_{on} \rightarrow \Delta i = (1/L) \cdot V_{in} \cdot t_{on} \rightarrow \Delta i = (1/L) \cdot V_{in} \cdot t_{on} < 0.05 \cdot 8.33\text{A} = 0.4165\text{A}$$

$$L > (1/0.4165) \cdot V_{in} \cdot t_{on} = 2.4 \cdot 12 \cdot 7\mu\text{s}$$

$$L > 201.6\mu\text{H} \text{ (usvaja se } 202 \mu\text{H})$$

$$\text{c) } I_{min} + I_{max} = 2I_{in} = 16.66\text{A} \quad \text{i} \quad I_{max} - I_{min} = 0.4165\text{A} \Rightarrow 2I_{max} = 17.07 \Rightarrow I_{max} = 8.54\text{A}$$

$$I_{min} = I_{max} - 0.4165\text{A} = 8.12\text{A}$$

7) Neizolovani DC/DC pretvarač (naponski spuštač) radi na konstantnoj učestanosti 100kHz sa koeficijentom radnog režima ("duty-cycle") 0.5. Ulagani napon iznosi 110V. Otpornost opterećenja iznosi 5.5Ω . Smatrali da je kapacitivnost izlaznog kondenzatora dovoljno velika i zanemariti talasnost izlaznog napona. Pretvarač radi u kontinualnom režimu. Prekidačke elemente u pretvaraču smatrati idealnim. (a) Odrediti srednju vrednost struje tranzistora, (b) Dimenzionisati prigušnicu L ako se zahteva da talasnost struje ("peak-peak") kroz nju bude manja od 5%, (c) Odrediti minimalnu i maksimalnu vrednost struje prigušnice.

$$\text{a) } 5\text{A}$$

$$\text{b) } L \geq 550\mu\text{H}$$

$$\text{c) } I_{min}=9.75\text{A} \quad I_{max}=10.25\text{A}$$

Rešenje:

$$f=100\text{kHz}, \delta=0.5, V_{in}=110\text{VDC}, R_{opt}=5.5\Omega, C \rightarrow \infty$$

$$V_{out} = \delta \cdot V_{in} = 0.5 \cdot 110 = 55\text{V}$$

$$T=1/f=1/100\text{kHz}=10\mu\text{s}, t_{on}=\delta \cdot T=0.5 \cdot 10\mu\text{s}=5\mu\text{s}$$

$$a) I_{Lsr} = I_{out} = V_{out} / R_{opt} = 55\text{V} / 5.5\Omega = 10\text{A}, I_{Ts} = \delta \cdot I_{Lsr} = 0.5 \cdot 10\text{A} = 5\text{A}$$

$$b) L \cdot \Delta i_+ = (V_{in} - V_{out}) \cdot t_{on} \quad \text{ili} \quad L \cdot \Delta i_- = V_{out} \cdot t_{off}, \quad \Delta i_+ = \Delta i_- = \Delta i$$

$$\Delta i = [(\Delta i\%) / 100] \cdot I_{out}$$

$$\Delta i\% < 5\% \rightarrow \Delta i < [5/100] \cdot I_{out} = 0.05 \cdot 10 = 0.5\text{A} \rightarrow \Delta i < 0.5\text{A}$$

$$L \cdot \Delta i = (V_{in} - V_{out}) \cdot t_{on} \rightarrow \Delta i = (1/L) \cdot (V_{in} - V_{out}) \cdot t_{on} \rightarrow \Delta i = (1/L) \cdot (V_{in} - V_{out}) \cdot t_{on} < 0.5\text{A}$$

$$L > (1/0.5) \cdot (V_{in} - V_{out}) \cdot t_{on} = 2 \cdot (110 - 55) \cdot 5\mu\text{s}, \quad L > 550\mu\text{H}$$

$$c) I_{min} + I_{max} = 2I_{out} = 20\text{A} \quad \text{i} \quad I_{max} - I_{min} = 0.5\text{A} \Rightarrow 2I_{max} = 20.5\text{A} \Rightarrow I_{max} = 10.25\text{A}$$

$$I_{min} = I_{max} - 0.5\text{A} = 10.25\text{A} - 0.5\text{A} = 9.75\text{A}$$

8) Neizolovani DC/DC pretvarač (naponski podizač) snage 200W radi na konstantnoj učestanosti 100kHz. Ulazni napon iznosi 24V. Smatrati da je kapacitivnost izlaznog kondenzatora dovoljno velika i zanemariti talasnost izlaznog napona. Pretvarač radi u kontinualnom režimu. Prekidačke elemente u pretvaraču smatrati idealnim. Vremenski interval provođenja diode je 3μs. (a) Odrediti srednju vrednost struje tranzistora, (b) Dimenzionisati prigušnicu L ako se zahteva da talasnost struje ("peak-peak" kroz nju bude manja od 5%, (c) Odrediti maksimalne i minimalne vrednosti struje prigušnice.

$$a) 5.833\text{A}$$

$$b) 404 \mu\text{H}$$

$$c) I_{min}=8.12\text{A}, I_{max}=8.54\text{A}$$

Rešenje:

$$f=100\text{kHz}, P_{out}=200\text{W}, V_{in}=24\text{VDC}, t_{off}=3 \mu\text{s}, C \rightarrow \infty$$

$$T=1/f=1/100\text{kHz}=10 \mu\text{s}$$

$$t_{on}=T-t_{off}=10 \mu\text{s}-3 \mu\text{s}=7 \mu\text{s} \rightarrow \delta = t_{on}/T = 7/10=0.7$$

a) $P_{in}=P_{out}$ (obzirom da su gubici u pretvaraču zanemarljivi pošto su prekidački elementi idealni)

$$V_{in} \cdot I_{in} = P_{in} = P_{out} = 200\text{W} \rightarrow I_{in} = P_{in} / V_{in} = 200\text{W} / 24\text{V} = 8.33\text{A}$$

$$I_{Lsr} = I_{in} = 8.33\text{A}$$

$$I_{Ts} = \delta \cdot I_{Lsr} = 0.7 \cdot 8.33 = 5.833\text{A}$$

$$b) \Delta i = [(\Delta i\%) / 100] \cdot I_{Lsr}$$

$$L \cdot \Delta i = V_{in} \cdot t_{on} \rightarrow \Delta i = (1/L) \cdot V_{in} \cdot t_{on} \rightarrow \Delta i = (1/L) \cdot V_{in} \cdot t_{on} < 0.05 \cdot 8.33\text{A} = 0.4165\text{A}$$

$$L > (1/0.4165) \cdot V_{in} \cdot t_{on} = 2.4 \cdot 24 \cdot 7\mu\text{s}$$

$$L > 403.2\mu\text{H} \text{ (usvaja se } 404 \mu\text{H})$$

$$c) I_{min} + I_{max} = 2I_{in} = 16.66\text{A} \quad \text{i} \quad I_{max} - I_{min} = 0.4165\text{A} \Rightarrow 2I_{max} = 17.07 \Rightarrow I_{max} = 8.54\text{A}$$

$$I_{min} = I_{max} - 0.4165\text{A} = 8.12\text{A}$$

9) Neizolovani DC/DC pretvarač (naponski spuštač) radi na konstantnoj učestanosti 100kHz sa koeficijentom radnog režima ("duty-cycle") 0.5. Ulazni napon iznosi 48V. Otpornost opterećenja iznosi 4Ω . Smatrati da je kapacitivnost izlaznog kondenzatora dovoljno velika i zanemariti talasnost izlaznog napona. Pretvarač radi u kontinualnom režimu. Prekidačke elemente u pretvaraču smatrati idealnim. (a) Odrediti srednju vrednost struje diode, (b)

Dimenzionisati prigušnicu L ako se zahteva da talasnost struje kroz nju bude manja od 8%,
 (c) Odrediti maksimalne i minimalne vrednosti struje prigušnice.

a) 3A

b) $L > 500\mu H$

c) $I_{max}=3.12A, I_{min}=2.88A$

Rešenje:

$$f=100kHz, \delta=0.5, V_{in}=48VDC, R_{opt}=4\Omega, C \rightarrow \infty$$

$$V_{out} = \delta \cdot V_{in} = 0.5 \cdot 48V = 24V$$

$$T=1/f=1/100kHz=10\mu s, t_{on} = \delta \cdot T = 0.5 \cdot 10\mu s = 5\mu s$$

$$a) I_{Lsr} = I_{out} = V_{out} / R_{opt} = 24V / 4\Omega = 6A, I_{Dsr} = (1 - \delta) I_{Lsr} = 0.5 \cdot 6A = 3A$$

$$b) L \cdot \Delta i_+ = (V_{in} - V_{out}) \cdot t_{on} \text{ ili } L \cdot \Delta i_- = V_{out} \cdot t_{off}, \Delta i_+ = \Delta i_- = \Delta i$$

$$\Delta i = [(\Delta i\%) / 100] \cdot I_{out}$$

$$\Delta i\% < 8\% \rightarrow \Delta i < [8/100] \cdot I_{out} = 0.08 \cdot 3A = 0.24A \rightarrow \Delta i < 0.24A$$

$$L \cdot \Delta i = (V_{in} - V_{out}) \cdot t_{on} \rightarrow \Delta i = (1/L) \cdot (V_{in} - V_{out}) \cdot t_{on} \rightarrow \Delta i = (1/L) \cdot (V_{in} - V_{out}) \cdot t_{on} < 0.24A$$

$$L > (1/0.24) \cdot (V_{in} - V_{out}) \cdot t_{on} = 4.166 \cdot (48 - 24) \cdot 5\mu s$$

$$L > 500\mu H$$

$$c) I_{min} + I_{max} = 2I_{out} = 6A \text{ i } I_{max} - I_{min} = 0.24A \Rightarrow 2I_{max} = 6.24A \Rightarrow I_{max} = 3.12A$$

$$I_{min} = I_{max} - 0.24A = 3.12 - 0.24A = 2.88A$$

10) Neizolovani DC/DC pretvarač (naponski podizač) snage 150W radi na konstantnoj učestanosti 25kHz. Ulazni napon iznosi 15V. Smatrati da je kapacitivnost izlaznog kondenzatora dovoljno velika i zanemariti talasnost izlaznog napona. Pretvarač radi u kontinualnom režimu. Prekidačke elemente u pretvaraču smatrati idealnim. Vremenski interval provođenja diode je 30μs. (a) Odrediti srednju vrednost struje tranzistora, (b) Dimenzionisati prigušnicu L ako se zahteva da talasnost struje kroz nju bude manja od 5%, (c) Odrediti minimalnu i maksimalnu vrednost struje prigušnice.

a) 2.5 A

b) $L \geq 300\mu H$

c) $I_{min}=9.75A, I_{max}=10.25A$

Rešenje:

$$f=25kHz, P_{out}=150W, V_{in}=15VDC, t_{off}=30\mu s, C \rightarrow \infty$$

$$T=1/f=1/100kHz=40 \mu s$$

$$t_{on}=T-t_{off}=40\mu s - 30\mu s = 10\mu s \rightarrow \delta = t_{on}/T = 10/40 = 0.25$$

a) $P_{in}=P_{out}$ (obzirom da su gubici u pretvaraču zanemarljivi pošto su prekidački elementi idealni)

$$V_{in} \cdot I_{in} = P_{in} = P_{out} = 150W \rightarrow I_{in} = P_{in} / V_{in} = 150W / 15V = 10A$$

$$I_{Lsr} = I_{in} = 10A$$

$$I_{Tsr} = \delta I_{Lsr} = 0.25 \cdot 10 = 2.5A$$

b) $\Delta i = [(\Delta i\%) / 100] \cdot I_{Lsr}$

$$L \cdot \Delta i = V_{in} \cdot t_{on} \rightarrow \Delta i = (1/L) \cdot V_{in} \cdot t_{on} \rightarrow \Delta i = (1/L) \cdot V_{in} \cdot t_{on} < 0.05 \cdot 10A = 0.5A$$

$$L > (1/0.5) \cdot V_{in} \cdot t_{on} = 2 \cdot 15 \cdot 10\mu s$$

$$L \geq 300\mu H$$

c) $I_{min} + I_{max} = 2I_{in} = 20A \text{ i } I_{max} - I_{min} = 0.5A \Rightarrow 2I_{max} = 20.5 \Rightarrow I_{max} = 10.25A$

$$I_{min} = I_{max} - 0.5A = 10.25A - 0.5A = 9.75A$$

11) Neizolovani DC/DC pretvarač (naponski spuštač) radi na konstantnoj učestanosti 100kHz sa koeficijentom radnog režima ("duty-cycle") 0.4. Ulazni napon iznosi 100V. Otpornost

opterećenja iznosi 4Ω . Smatrati da je kapacitivnost izlaznog kondenzatora dovoljno velika i zanemariti talasnost izlaznog napona. Pretvarač radi u kontinualnom režimu. Prekidačke elemente u pretvaraču smatrati idealnim. (a) Odrediti srednju vrednost struje diode, (b) Dimenzionisati prigušnicu L ako se zahteva da talasnost struje kroz nju bude manja od 3%, (c) Odrediti maksimalne i minimalne vrednosti struje prigušnice.

Rešenje:

$$f = 100\text{kHz}, \delta = 0,4, V_{in} = 100V, R_o = 4\Omega, \Delta i\% < 3\%$$

$$\text{a) } I_{Dsr} = ? \quad \text{b) } L = ? \quad \text{c) } I_{max}, I_{min} = ?$$

$$T = 1/f = 10\mu\text{s}, t_{on} = \delta \cdot T = 4 \mu\text{s}$$

$$V_{out} = \delta \cdot V_{in} = 40V$$

$$\text{a) } I_{out} = V_{out}/R_o = 40/4 = 10A = I_{Lsr}$$

$$I_{Dsr} = (1 - \delta) \cdot I_{Lsr} = 0,6 \cdot 10 = 6A$$

$$\text{b) } \Delta i = [(\Delta i\%)/100] \cdot I_{Lsr} \rightarrow \Delta i < 3 \cdot 10/100 = 0,3A$$

$$L \cdot \Delta i = (V_{in} - V_{out}) \cdot t_{on}$$

$$\rightarrow L > (100 - 40) \cdot 4/0,3 = 800\mu\text{H}$$

$$\text{c) } I_{max} + I_{min} = 2 I_{out} = 20A$$

$$I_{max} - I_{min} = \Delta i = 0,3A$$

$$\rightarrow 2 I_{max} = 20,3A \rightarrow I_{max} = 10,15A \rightarrow I_{min} = 10,15 - 0,3 = 9,85A$$

12) Neizolovani DC/DC pretvarač (naponski podizač) snage 250W radi na konstantnoj učestanosti 50kHz. Ulagani napon iznosi 15V. Smatrati da je kapacitivnost izlaznog kondenzatora dovoljno velika i zanemariti talasnost izlaznog napona. Pretvarač radi u kontinualnom režimu. Prekidačke elemente u pretvaraču smatrati idealnim. Vremenski interval provođenja diode je 15μs. (a) Odrediti srednju vrednost struje tranzistora, (b) Dimenzionisati prigušnicu L ako se zahteva da talasnost struje kroz nju bude manja od 3%, (c) Odrediti minimalnu i maksimalnu vrednost struje prigušnice.

Rešenje:

$$f = 50\text{kHz}, P_{out} = 250W, V_{in} = 15V, t_{off} = 15\mu\text{s}, \Delta i\% < 3\%$$

$$\text{a) } I_{Qsr} = ? \quad \text{b) } L = ? \quad \text{c) } I_{max}, I_{min} = ?$$

$$T = 1/f = 20\mu\text{s}, t_{on} = T - t_{off} = 5 \mu\text{s} \rightarrow \delta = t_{on}/T = 0,25$$

$$\text{a) } V_{in} \cdot I_{in} = P_{in} = P_{out}$$

$$I_{in} = P_{out}/V_{in} = 16,67A = I_{Lsr}$$

$$I_{Qsr} = \delta \cdot I_{Lsr} = 4,167A$$

$$\text{b) } \Delta i = [(\Delta i\%)/100] \cdot I_{Lsr} \rightarrow \Delta i < 3 \cdot 16,67/100 = 0,5A$$

$$L \cdot \Delta i = V_{in} \cdot t_{on}$$

$$\rightarrow L > 15 \cdot 5/0,5 = 150\mu\text{H}$$

$$\text{c) } I_{max} + I_{min} = 2 I_{in} = 33,34A$$

$$I_{max} - I_{min} = \Delta i = 0,5A$$

$$\rightarrow 2 I_{max} = 33,84A \rightarrow I_{max} = 16,92A \rightarrow I_{min} = 16,92 - 0,5 = 16,42A$$